

emcdda.europa.eu

TEADAANNE

Wolfgang Götz, direktor
Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus

2007. aasta aruanne uimastiprobleemide olukorrast Euroopas
avaldamise puhul

Mitte avaldada enne: 10.00 (Kesk-Euroopa aja järgi) — 22.11.2007

Tänases *Aastaruandes uimastiprobleemide olukorrast Euroopas* käsitletakse kaht põhiküsimust: mida me hetkel teame narkootikumide tarbimisest Euroopas ja mida oleme õppinud tõhusast vastutegevusest narkoprobleemidele.

Need küsimused on tähtsad, sest sõltumata poliitilistest veendumustest või ideoloogilistest seisukohtadest teadvustavad nüüd poliitikakujundajad kogu Euroopas, et narkoprobleemiga tegelemiseks tuleb analüüsida tõendeid probleemi ulatuse ja olemuse kohta ning eri lähenemisviiside maksumust ja kasutegureid. Seoses sellega toonitatakse aruandes Euroopa panust tasakaalustatud ja tõendus põhisele poliitikakujundamisele ning pigem järjepidevatele kui kiiretele lahendustele.

Euroopa narkoprobleem on endiselt tõsine väljakutse tervishoiu- ja sotsiaalpoliitikale ja õiguskaitsele. Pole just raske välja tuua problemaatilisi teemasid narkovaldkonnas, kuid sellegipoolest on tähtis tunnustada tehtud edusamme ja tuua näiteid sellest, kuidas arukad investeeringud on end ära tasunud.

Tänasest aruandest selgub, et kuigi narkotarbimine on ajalooliselt kõrgel tasemel on see mitmes tähtsas valdkonnas stabiliseerunud. Mõnel juhul on koguni märke, mis annavad alust ettevaatlikuks optimismiks — nagu heroini- ja kanepitarbimise suhteliselt stabiilne tase ning enamasti madal HIVi nakatumise tase süstijate seas. Samuti on järsult suurenenud riikide investeeringud ennetus-, ravi- ja kahju vähendamise tegevusse ning rohkem on hakatud tähelepanu pöörama ja koostööd tegema pakkumise vähendamise valdkonnas, nt narkootikumidega äritsemise ja kaubitsemise vastases võitluses. Tänu ELi kui ka riiklikele narkostrategiatele ja tegevuskavadele ning nendest tulenevatele konkreetsetele meetmetele on Euroopa ja liikmesriigid nüüd narkoprobleemidega tegelemiseks ette valmistatud paremini kui aastakümne eest.

Positiivseks arengusuunaks on ka see, et Euroopa mängib üha tähtsamat rolli ülemaailmse tegevuse toetamisel narkoprobleemide vähendamiseks. Euroopa Komisjoni hiljutisest auditist ilmnas, et EL rahastab nüüd nõudluse ja pakkumise vähendamise meetmeid kolmandates riikides vähemalt 750 miljoni euro suuruse summa ulatuses. EL on ka ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastase võitluse ameti (UNODC) tegevuse peamine rahvusvaheline toetaja.

Edusammude hindamine praegu on ülitähtis, kuna Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil on saabumas aeg viimaste aastate saavutuste läbivaatamiseks: 2008. aastal hindab Euroopa Komisjon koostöös Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskusega Euroopa narkootikumidealase tegevuskava (2005–2008) mõju ning ÜRO narkootikumide komisjon (CND) arutab, milliseid edusamme on tehtud narkootikume käsitleval ÜRO Peaassamblee 1998. aasta eristungil (UNGASS) püstitatud eesmärkide saavutamisel. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus panustab UNGASSi läbivaatamise protsessi Euroopa olukorra üksikasjaliku hinnanguga.

Globaalses kontekstis võime rahuloluga täheldada, et Euroopa narko-olukord paistab võrdlemisi positiivne. Euroopa narkoprobleemi suhtelisest ulatusest võib aimu saada, kui võrrelda Euroopa üldpilti Austraalia, Kanada ja USA narko-olukorraga, kellel kõigil on olemas põhjalikud ja igakülgse andmed narkootikumide tarbimisest. Kanepitarbimine on ELis tervikuna hinnanguliselt oluliselt madalam kui kõnealuses kolmes riigis. Lisaks ilmneb, et Euroopas on suhteliselt madal metamfetamiini tarbimise tase, võrreldes maailma teiste piirkondadega, kus viimastel aastatel on täheldatud selle narkootikumi tarbimise kasvu.

ELis on endiselt riikide vahel ulatuslikke erinevusi narkoprobleemide iseloomu ja ulatuse ning lähenemisviiside osas. Samas aga valitseb üha suurem üksmeel põhiküsimustes, nagu näiteks vajadus tasakaalustatud, tervikliku ja tõendus põhise narkopoliitika järele ning ennetustegevuse, ravi ja sotsiaalse rehabilitatsiooni tähtsus.

Kahju vähendamine, üks kunagisi vastuolulisimaid teemasid, kuulub Euroopas nüüd üha enam nõudluse vähendamise meetmete laiaulatuslikku paketti. Euroopa Komisjoni 2007. aasta aruandes, mis käsitles nõukogu 2003. aasta „Narkosõltuvusega seotud tervisekahjustuste ennetamise ja vähendamise soovitus“⁽¹⁾ rakendamist leiti, et riigid said nimetatud dokumendist innustust kahju vähendamise meetmete väljatöötamiseks ning laiendamiseks. Opioidide asendusravi on nüüd kättesaadav peaaegu kõikides liikmesriikides ja värskeimad andmed näitavad, et Euroopas on vähemalt 585 000 asendusravijuhtu. Arenemas on ka teenused, mis on suunatud muudele narkootilistele ainetele, ka meie aruanne esitab andmeid uute ja uuenduslike lähenemisviiside kohta kanepi- ja kokaiiniprobleemide käsitlemisel.

Üha enam keskendutakse nõudluse vähendamise meetmete aruteludel sellele, kuidas selgitada välja sekkumisi, mille tõhusus on tõestust leidnud. Hindamise ja kvaliteedikontrolli standardite määratlemise keerukust käsitletakse ka aastaaruandes. Ükskõik kui hästi kavandatud sekkumine võib ebaõnnestuda seda viletsalt rakendades, seepärast peamegi välja selgitama ja levitama parimat tava. See on teema, mida rõhutatakse Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse uuendatud määruses, mis jõustus 2007. aasta jaanuaris.

Seireasutusena tegeleme me faktide ja arvudega ning oleme võtnud endale kohuseks olla teaduslikult täpsed ja erapooletud. Kuigi teaduslik täpsus on meie töös hädavajalik, ei tohi me aga kunagi unustada, et arvude taga on lihast ja luust inimesed, kelle elu narkoprobleemid on mõjutanud ja mõnikord ka hävitanud. Ravinõudluse, narkosurmade ja kriminaalse käitumise kuiva statistika taga on leinavad perekonnad, kadunud potentsiaal ja ebaturvalistes kogukondades üleskasvavad lapsed. Narkoprobleemile tõhusate vastumeetmete väljaarendamine nõuab meilt kiretust meie andmete suhtes, kuid me ei tohi iialgi muutuda kiretuks kõnealuse teema suhtes.

Märkused:

(¹) http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/drug/drug_rec_en.htm#1

Teavet ja viiteid kõikide aastaaruandega seonduvate saavutuste, pressiteadete, teenuste ja ürituste kohta leiate 22. novembril 2007 kell 10.00 (Kesk-Euroopa aja järgi) järgmiselt aadressilt:
<http://www.emcdda.europa.eu/events/2007/annualreport.cfm>